

Експертний висновок
Міністерства фінансів України до законопроекту
згідно зі статтею 27 Бюджетного кодексу України

1. Назва законопроекту

«Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2021 рік» щодо заходів, спрямованих на погашення заборгованості, що утворилася на оптовому ринку електричної енергії», реєстраційний № 5139 від 23.02.2021, внесений на розгляд Верховної Ради України народним депутатом України Камельчуком Ю. О.

2. Завдання законопроекту

Законопроект розроблено з метою забезпечення погашення заборгованості, що утворилася на оптовому ринку електричної енергії.

3. Оцінка впливу на показники бюджетів

Реалізація положень законопроекту має вплив на показники державного бюджету.

4. Вартісна оцінка впливу на показники бюджетів

Розробник не надав відповідних фінансово-економічних розрахунків до законопроекту.

5. Пропозиції щодо можливостей фінансового забезпечення у відповідному бюджетному періоді законопроекту у разі його прийняття

Реалізація положень законопроекту у поточному бюджетному періоді потребує додаткових видатків державного бюджету в сумі 7,9 млрд гривень.

6. Пропозиції щодо відповідності законам, що регулюють бюджетні відносини

Законопроект не відповідає Бюджетному кодексу України щодо визначення джерел збалансованості державного бюджету.

7. Пропозиції щодо розгляду законопроекту

Законопроектом пропонується відновити дію окремих положень Закону України «Про заходи, спрямовані на погашення заборгованості, що утворилася на оптовому ринку електричної енергії», які були зупинені на 2021 рік абзацом десятим пункту 3 розділу «Прикінцеві положення» Закону України «Про Державний бюджет України на 2021 рік».

При цьому передбачається внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2021 рік» шляхом надання права Міністерству фінансів України здійснювати за рішенням Кабінету Міністрів України випуски облігацій внутрішньої державної позики понад обсяги, встановлені додатком № 2 до цього Закону, за умови подальшого придбання у державну власність в обмін на такі облігації акцій товариств (виробників електричної енергії державної форми власності та акціонерного товариства, сто відсотків акцій якого

належать державі, яке здійснює функції оператора системи передачі) та збільшення статутного капіталу державних підприємств, що здійснюють виробництво електроенергії, з відповідним коригуванням граничного обсягу державного боргу, визначеного цим Законом.

Відповідно до додатка № 2 до законопроекту зазначені кошти в сумі 7,9 млрд грн передбачається спрямувати на фінансування таких бюджетних програм за:

КПКВК 2411570 «Погашення заборгованості за електричну енергію, яка утворилася на оптовому ринку електричної енергії, у зв'язку з постачанням до 30 квітня 2015 року (включно) електричної енергії споживачам на тимчасово окупованих територіях Донецької та Луганської областей» – 5,0 млрд грн;

КПКВК 2411580 «Державна підтримка підприємств вугільної промисловості на погашення заборгованості за спожиту електричну енергію» – 1,0 млрд грн;

КПКВК 2761140 «Субвенція з державного бюджету обласному бюджету Донецької та Луганської областей на погашення заборгованості за електричну енергію підприємствами водопостачання, що знаходяться або постачають послуги на тимчасово окупованій території Донецької та Луганської областей» – 1,9 млрд гривень.

Зазначимо, що статтею 95 Конституції України передбачено, що будь-які видатки на загальносуспільні потреби, розмір і цільове спрямування цих видатків визначаються виключно законом про Державний бюджет України.

Порядок та обставини внесення змін до закону про Державний бюджет України визначено статтею 52 Бюджетного кодексу України, якою не передбачено можливості внесення змін у разі потреби фінансового збалансування ринку електричної енергії.

Згідно з Бюджетним кодексом України державні внутрішні та зовнішні запозичення здійснюються в межах граничного обсягу державного боргу та спрямовуються на фінансування державного бюджету.

Міністерство фінансів України здійснює залучення коштів на внутрішньому і зовнішньому ринках капіталу на виконання закону про Державний бюджет України на відповідний рік та відповідно до Середньострокової стратегії управління державним боргом. Емісія державних цінних паперів здійснюється з метою фінансування державного бюджету та рефінансування державного боргу і призводить до збільшення обсягу державного боргу та боргового навантаження на державний бюджет, рівень якого наразі є значним. Внесення зазначених змін до закону про Державний бюджет України на 2021 рік призведе до збільшення дефіциту державного бюджету, що не відповідає взятим Україною перед МВФ зобов'язанням.

При цьому виключення абзацу десятого пункту 3 розділу «Прикінцеві положення» Закону України «Про Державний бюджет України на 2021 рік» щодо зупинення на 2021 рік дії окремих норм Закону України «Про заходи, спрямовані на погашення заборгованості, що утворилася на оптовому ринку

електричної енергії» призведе до розбалансування державного бюджету. Проведення взаєморозрахунків з метою погашення заборгованості повинно здійснюватися насамперед за рахунок власних коштів суб'єктів господарювання без залучення коштів державного бюджету. Вважаємо, що зазначене питання має бути врегульовано на загальних підставах шляхом формування резерву сумнівних боргів.

Водночас продовжують дію норми Закону України «Про заходи, спрямовані на погашення заборгованості, що утворилася на оптовому ринку електричної енергії» щодо проведення взаєморозрахунків учасниками з використанням власних та/або залучених ними коштів шляхом послідовного грошового виконання зобов'язань учасниками через додаткові поточні рахунки зі спеціальним режимом використання та згідно з алгоритмом перерахування коштів, встановленим Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг.

Ураховуючи зазначене, законопроект не підтримується.

**Заступник Міністра фінансів України
з питань європейської інтеграції**

Юрій ДРАГАНЧУК